

..... [p1] .....

¹ Le nom Germain niuhard, latinisé niuhardus, nivhardus, (niu nouveau, hard fort : très neuf, très jeune, neanias, neaniscos²) peut fournir, en se divisant, deux noms, deux petits noms, deux kepnamen³, nomina hypocoristica, au même enfant: nijv et hard. Ainsi un enfant dont le nom est Frédéric s'entendra appeler, en Flamand, tantôt Fré, tantôt Rijk, Fréetje, Rijkske. Les choses se passaient autrefois de la même façon. Les gens portant le nom de Nijvhard s'appelaient, tantôt Nijv, tantôt Hard; Nijfke, Hardje; où, selon les formes diminutives du moyen âge, tantôt Nivijn et tantôt Hardijn. Le fils à Hardijn s'appelait Hardijns, nom qui existe à Gand. Le peuple peut avoir nommé son cher S. Nivhard Sente Nivijn, tout comme on dit Sent Antheuneke Sente Anneke, etc. comparez Bartholomaeus, dont Bartels (1e moitié du nom) et Meeuws (2e moitié du nom).

De nivijn le Français ferait nivin, le latin nivinus, nivianus; d'où de nouveau en Flamand niviaen. t.s.v.p.

..... [p2] .....

Si le latin nix (neige) avait un dérivé Nivianus, au lieu de niveus, nivalis, nivarius, nivatus, nivosus; de Nivianus on aurait en Français une forme possible Nivain, (Nivin?) comme de Portianus on a Porçain (Porcin?) Voy. Ménage, Table du Vocabulaire Hagiologique, 1e vol. de son Diction^e Etymol^{que} de la langue Française, i.v.⁴ mais Nivianus ne se trouve pas.⁵

.....

- 1 De brief is een antwoord op de vraag hoe de naam 'nivin' kan verklaard worden. Gezelle antwoordt daarop met drie mogelijkheden:
  - (1) het diminutief van het bestanddeel 'niv-' van een samengestelde Germaanse naam (niv-ardus: de familienaam Neu-hard en varianten zijn blijkbaar nog zeer verspreid).
  - (2) een hypothetisch Latijns adjectief afgeleid van 'nix, sneeuw', in de lijn van de vijf in het woordenboek voorkomende adjectieven en analoog met Portianus, ook een heiligennaam.
  - (3) door de l/n-wisseling in het Nederlands: 'Nivijn' een vorm analoog met 'Livijn', wat in het Latijn 'Nivinus' geeft naast 'Livinus'. (Paul Thoen)
- 2 'neanias' en 'neaniscos' zijn twee oud-Griekse woorden met de betekenis 'jonge -, krachtige man'. Gezelle beschouwt ze blijkbaar als samengestelde woorden: 'neos' (jong, nieuw) en een tweede bestanddeel. (Paul Thoen)
- 3 Vertaling van 'nomina hypocoristica', cf. het West-Vlaamse 'keppe'. De term 'hypocoristicon' is in de Van Dale te vinden en betekent 'vleinaam' of 'verkorte naam'. (Paul Thoen)
- 4 i.v. = in voce.

Le Flamand remplace quelquefois l par n, même l initial, surtout dans les mots étrangers; p.e. Alcove devient ankove (Idioticon Schuermans); eemalig devient eemanig (Idioticon De Bo); moi-même j'ai entendu et noté bulsteren, devenir bunsteren; buffelen kulder (juste-au- corps en peau de buffle) devenir buffene kulder; et (l initial) “K en kan hem niet ge-luchten” (voir) devenir “K en kan hem niet ge-nuchten.” Il est linguistiquement possible qu'on ait dit Nivijn pour Livijn (Liebwin; latinisé Livinus). Voilà 3 explications, plus ou moins possibles, du nom Nivin, Niviaen.

.....

5 'niveus', 'nivalis', 'nivarius', 'nivatus' en 'nivosus' zijn alle vijf in het klassiek-Latijnse woordenboek te vinden als adjectieven, afgeleid van 'nix, nivis, vrl.,= sneeuw'. Gezelle formeert dan aansluitend de hypothetische vorm 'nivi(a)nus' naar het voorbeeld van de wél bestaande (Sint) Portianus (Saint Pourçain), die hij vindt in die lijst bij de "Dictionnaire étymologique" van de 17de-eeuwse auteur Gilles Ménage. (Paul Thoen)

Briefbeschrijving

Verzender	Gezelle, Guido
Ontvanger	[De Schrevel, Arthur C.]
Verzendingsdatum	xx/[06-07/1896]
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	Datum en adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie ; geschreven vóór brief van G.G. aan A.C. De Schrevel van 11/07/1896; plaats gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.
Annotatie	Datum en adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie ; geschreven vóór brief van G.G. aan A.C. De Schrevel van 11/07/1896; plaats gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	enkel vel, 210x133 wit, vierkant geruit (groot) papiersoort: 2 zijden beschreven, inkt; blauw potlood
Staat	fragment
Toevoegingen	op zijde 1 in de linkermarge: Stuk van brief G.G. aan Z.E.H. De Schrevel [+/- Juni 1895] (inkt, verticaal, hand P.A.) ; op zijden 1 en 2 in de linkermarge: A B C (blauw potlood, verticaal, hand G.G.); op zijde 2 stukken tekst met inkt doorgehaald

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	8625

Bibliotheekrecord

<https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle16267>

Inhoud

Incipit	Le nom Germain niuhard, latinisé niuhardus,
Tekstsoort	brief
Talen	Frans

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	xx/[06-07/1896], [Kortrijk], Guido Gezelle aan [Arthur C. De Schrevel]
Editeur	Birgit Ampe
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couettenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
